

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36004137	IES Ramón M ^a Aller Ulloa	Lalín	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obligatoria	Relixión católica	1º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introdución	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	16
4.2. Materiais e recursos didácticos	17
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	17
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	17
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	18
6. Medidas de atención á diversidade	18
7.1. Concreción dos elementos transversais	19
7.2. Actividades complementarias	19
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	20
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	21
9. Outros apartados	21

1. Introdución

Coa incorporación da materia de Relixión ao currículo de Educación Secundaria Obrigatoria, a lexislación educativa en España é coherente coa Declaración Universal dos Dereitos Humanos de 1948, que recoñece o dereito de todos a un tempo educación integral e o dereito preferente das familias para elixir o tipo de educación que haberá de darse aos seus fillos e fillas. Estes dereitos e liberdades fundamentais están así recoñecidos no Pacto Internacional de Dereitos Económicos, Sociais e Culturais de 1966 e a Carta de Dereitos Fundamentais da Unión Europea do 2000. A LOMLOE, ademais, no primeiro apartado do seu primeiro artigo, asegurou o cumprimento efectivo dos dereitos da infancia segundo o establecido na Convención sobre os Dereitos do Neno. Son referencias básicas do dereito internacional ratificadas polo Estado español. Cúmprese así o establecido na Constitución española de 1978 no seu Título primeiro sobre dereitos e liberdades fundamentais, no referido á liberdade relixiosa e o dereito á educación. Neste marco, o ensino da Relixión Católica propone como materia curricular de oferta obrigatoria para os centros escolares e de libre elección para as familias. Forma parte da proposta educativa necesaria para o pleno desenvolvemento da personalidade dos alumnos e alumnas. O currículo da materia de Relixión Católica é resultado dun fecundo diálogo da Teoloxía, fonte epistemolóxica que proporciona os saberes básicos esenciais para unha formación integral na escola inspirada na visión cristiá da vida, con outras fontes curriculares, especialmente a psicopedagóxica, que orientan o necesario proceso educativo na Educación Secundaria Obrigatoria. O deseño curricular da materia de Relixión Católica tivo en conta o contexto global que está a vivir a educación nas primeiras décadas do século XXI: dialogou co marco europeo de educación nas súas competencias clave de 2018 e quere integrarse no seu horizonte de 2025, deixouse interpelar pola sensibilidade dos obxectivos de desenvolvemento sostible e a cidadanía global e intercultural, e tivo en conta a oportunidade de re-imaxinar os futuros da educación priorizando o aprender a ser e a vivir con outros. Á vez, deixouse afectar polos compromisos do Pacto Educativo Global, promovido pola Igrexa católica, que subliña a centralidade da persoa nos procesos educativos, escóitaa das novas xeracións, a acollida de todas as realidades persoais e culturais, a promoción da muller, a responsabilidade da familia, a educación para unha nova política e economía e o coidado da casa común. Especialmente, o currículo de Relixión Católica ábrese ás iniciativas eclesiais da Misión 4.7, sobre a ecoloxía integral, e do Alto Comisionado para a Fraternidade Humana conformado por diversas relixións para construír a casa común e a paz mundial. Desta maneira, o ensino da relixión católica, mantendo a súa peculiaridade e a esencia do diálogo fe-cultura e fe-razón que a caracterizou na democracia, acolle os signos dos tempos e responde os desafíos da educación neste século XXI.

Facilítase unha aprendizaxe competencial dos contidos apresos, de maneira que as aprendizaxes sexan útiles paira a vida dos alumnos, contribuíndo á súa formación integral e á súa inserción social.

A abordaxe dos contidos faise a través de actividades que susciten o interese dos alumnos, que promovan o diálogo e que buscan expor cuestións que fagan reflexionar sobre os grandes interrogantes vitais. Antes de abordar os novos contidos detéctanse os coñecementos previos do alumnado.

O Proxecto é modular e flexible o que permite a creación de itinerarios de aprendizaxe que se adaptan ás particulares do novo currículo. Baséase no Deseño Universal de Aprendizaxe (DUA), paira definir as situacions de aprendizaxe, os retos, os escenarios cooperativos, as estratexias de pensamento, facendo accesible a aprendizaxe a todos os alumnos.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar, valorar e expresar os elementos clave da dignidade e identidade persoal a través da interpretación de biografías significativas, para asumir a propia dignidade e aceptar a identidade persoal, respectar a dos outros, e desenvolver con liberdade un proxecto de vida con sentido.	1-3			1-4	1-2-4-5		2-3	3

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Valorar a condición relacional do ser humano, desenvolvendo destrezas e actitudes sociais orientadas á xustiza e á mellora da convivencia tendo en conta o maxisterio social da Iglesia, para aprender a vivir con outros e contribuír á fraternidade universal e a sustentabilidade do planeta.	2-5	3	5	3	3	1-2-4	1	
OBX3 - Asumir os desafíos da humanidade desde unha perspectiva inclusiva recoñecendo as necesidades individuais e sociais, discernindo coas claves do «Reino de Deus», para implicarse persoal e profesionalmente na transformación social e o logro do ben común.	1-5		3	1	3	3-4	1	3
OBX4 - Interpretar e admirar o patrimonio cultural nas súas diferentes expresións, recoñecendo que son portadoras de identidades e sentido, apreciando como o cristianismo se ha encarnado en manifestacións diversas, para desenvolver sentido de pertenza, participar na construcción da convivencia e promover o diálogo intercultural no marco dos dereitos humanos.	4	3		2-3		3		1-2-4
OBX5 - Recoñecer e apreciar a propia interioridade, a experiencia espiritual e relixiosa, presente en todas as culturas e sociedades, comprendendo a experiencia de personaxes relevantes e valorando as posibilidades do relixioso, para discernir possibles respostas ás preguntas sobre o sentido da vida, e favorecer o respecto entre as diferentes tradicións relixiosas.	1				1-3-5	3	2	1-3
OBX6 - Identificar e comprender os contidos esenciais da Teoloxía cristiá, contemplando e valorando a contribución da tradición cristiá á procura da verdade, para dispoñer dunha síntese do cristianismo que permita dialogar con outras tradicións, paradigmas e cosmovisións.	2-3		4	1	4-5	1-4	3	1

Descripción:
3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesión	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	As miñas pertenzas	Todas as persoas necesitamos raíces, pertenzas, que contribúen a conformar a	12	5	X		

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	As miñas pertenzas	nosa identidade. Esta situación de aprendizaxe pretende que o alumno identifique, recoñeza e valore a súa propia rede de vínculos constitutivos.	12	5	X		
2	Atoparse e recoñecerse	Todas as persoas necesitan saberse significativas para alguén. Nesta situación de aprendizaxe os alumnos comprenderán a importancia de relacións auténticas para ir conformando a identidade persoal.	12	4	X		
3	Ao encontro dos demais	Todas as persoas temos os mesmos dereitos e dignidade e una identidade propia, que para os cristiáns provén de ser creados por Deus Nesta situación de aprendizaxe os alumnos descubrirán a igual dignidade todos os seres humanos e a responsabilidade do coidado da Casa común.	12	4	X		
4	Ritos e costumes	Todas as persoas e culturas temos una serie de ritos e costumes coa que expresamos a nosa identidade cultural. Nesta situación de aprendizaxe os alumnos descubrirán que, a pesar de a diversidade de ritos, pola súa forza simbólica, serven para expresar actitudes profundas cara a un mesmo, os demais ou Deus.	12	4		X	
5	Encontros que se narran	O ser humano comunicase, consigo mesmo e cos demais, a través da palabra. Da mesma maneira Deus comunicase co ser humano a través da natureza, no interior de cada ser humano e a través do texto bíblico. Nesta situación de aprendizaxe os alumnos descubrirán o valor da palabra, para o encontro cos demais e con Deus	12	4		X	
6	A cultura, lugar de encontro	Todas as relacións que establecemos as persoas veñen determinadas pola mediación cultural Nesta situación de aprendizaxe os alumnos descubrirán que as expresións artísticas e culturas son una posibilidade de encontro cun mesmo, cos outros e con Deus.	12	3		X	
7	O encontro con Xesús	Na biografía de cada persoa prodúcense encontros que nos impactan ou que nos transforman. Os encontros con Xesús tiñan esa capacidade. Nesta situación de aprendizaxe os alumnos descubrirán que os encontros con Xesús eran consecuencia da súa relación con Deus e como o seguimento cristián, tamén na actualidade fundámense no encontro con Xesús.	14	6			X
8	Unha Igrexa que sae ao encontro	Necesitamos do encontro cos outros para noso dearrollo persoal. A Igrexa, cumprindo	14	5			X

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesiones	1º trim.	2º trim.	3º trim.
8	Unha Igrexa que sae ao encontro	o mandato de Xesús, debe prestar máis atención ás persoas excluídas. Nesta situación de aprendizaxe os alumnos descubrirán, seguindo o exemplo de Xesús, a importancia de saír ao encontro das persoas necesitadas.	14	5			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	As miñas pertenzas	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Desenvolver empatía e recoñecemento da diversidade persoal e social, inspirándose no ser relacional de Deus, manifestado na historia da salvación.	Descobre que Xesús participou en diferentes grupos e identifica aos membros do grupo dos Apóstolos.		
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Identifica os lugares asociados á vida e misión de Xesús, recoñece a presenza do relixioso en tempos de Jesús e seleccionar os datos biográficos que axudan a recoñecer a Xesús.	PE	30
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensóns fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Relaciona o sentimento de pertenza co vínculo que establecemos cun grupo de persoas e a influencia na identidade persoal e reflexiona sobre a autoimagen que ten de si.		
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Expresa a importancia do lugar de residencia na construcción da identidade persoal e imaxina que contornas resultan más humanizadores.	TI	70
CA1.9 - Valorar a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social propia de todos os pobos e culturas, coñecendo a especificidade da espiritualidade xudeocristiana e doutras relixións.	Establece a relación entre experiencias vitais e a pregunta polo sentido.		
CA1.10 - Respectar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Identifica a diversidade relixiosa e cultural presente no seu grupo-clase e considera a proporción de persoas que profesan una relixión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.

Contidos

- Trazos e dimensíóns fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa.
- Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión.
- A espiritualidade e a experiencia relixiosa como realización humana e social. A súa relación cos sacramentos.
- Aprecio da oración e a contemplación na tradición xudeocristiana e outras relixións como encontro coa bondade, a verdade e a beleza e posibilidade para o diálogo intercultural e interrelixioso.
- Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural.
- A Biblia, Palabra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios.
- As claves bíblicas de Alianza, Pobo, e Historia na comprensión da dimensión creatural e relacional da persoa e as súas consecuencias.
- Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade.
- María, Nai de Xesús e Nai da Iglesia, testemuña da fe.
- Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía.
- Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura.
- Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.
- Xesucristo e a súa relación cos grupos sociais e relixiosos da época, e a súa opción preferente polas persoas más desfavorecidas.
- As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.
- A valoración positiva da Igrexa cara á diversidade relixiosa e as súas expresións.

UD	Título da UD	Duración
2	Atoparse e recoñecerse	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Comprende a importancia do respecto e de establecer normas para a mellora da convivencia e extrae conclusóns sobre a ecodependencia do ser humano á luz da ecoloxía integral e do relato da Xénese	PE	30
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensíóns fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Relaciona o autoconcepto e a percepción que os outros teñen dun mesmo coa identidade persoal	TI	70
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Descobre, na tradición bíblica, a relación entre o nome propio coa vocación persoal e identifica o mandamento do amor como norma relacional cun mesmo e cos demás		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Desenvolver empatía e recoñecemento da diversidade persoal e social, inspirándose no ser relacional de Deus, manifestado na historia da salvación.	Recoñecer na iniciativa dun Deus que salgue ao encontro redentor a orixe da historia da salvación		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.   - Trazos e dimensíóns fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa.   - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus.   - Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión.   - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión assertiva para unha comunicación interpersoal.   - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural.   - As claves bíblicas de Alianza, Pobo, e Historia na comprensión da dimensión creatural e relacional da persoa e as súas consecuencias.   - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.

UD	Título da UD	Duración
3	Ao encontro dos demais	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Relaciona a dignidade, igual en todos os seres humanos, na creación a imaxe e semellanza de Deus	PE	30
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Identifica os lugares asociados á vida e misión de Xésus		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Extrae conclusíons, en diálogo coa ciencia, sobre importancia do coidado da natureza e coñece o maxisterio da Igrexa sobre a ecoloxía integral a partir da encíclica Laudato Siù	TI	70
CA1.4 - Desenvolver empatía e recoñecemento da diversidade persoal e social, inspirándose no ser relacional de Deus, manifestado na historia da salvación.	Valora a diversidade persoal, racial e cultural recoñecendo a igual dignidade de todos os seres humanos e comprende o alcance e significado antropolóxico, social e teolóxico dos encontros de Xésus		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomado conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Recoñece na fraternidad universal, que se segue da filiación divina, a razón eclesial pola que, a pesar da diversidade, todos pertencemos a unha familia común		
CA1.9 - Valorar a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social propia de todos os pobos e culturas, coñecendo a especificidade da espiritualidade xudeocristiana e doutras relixións.	Descobre a importancia da oración e o coidado da interioridade na misión de Xesús		
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Profunda, a partir da creación do ser humano, no diálogo ciencia-fe		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.   - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus.   - Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión.   - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión assertiva para unha comunicación interpersoal.   - A espiritualidade e a experiencia relixiosa como realización humana e social. A súa relación cos sacramentos.   - Aprecio da oración e a contemplación na tradición xudeocristiana e outras relixións como encontro coa bondade, a verdade e a beleza e posibilidade para o diálogo intercultural e interrelixioso.   - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural.   - A Biblia, Palabra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios.   - As claves bíblicas de Alianza, Pobo, e Historia na comprensión da dimensión creatural e relacional da persoa e as súas consecuencias.   - Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade.   - A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais.   - María, Nai de Xesús e Nai da Iglesia, testemuña da fe.   - A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo da Igrexa católica.   - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.   - Xesucristo e a súa relación cos grupos sociais e relixiosos da época, e a súa opción preferente polas persoas más desfavorecidas.   - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.

UD	Título da UD	Duración
4	Ritos e costumes	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Sabe o significado dalgúns ritos e oracións propias do cristianismo e coñece os símbolos dos sacramentos a súa orixe e o significados bíblicos dalgúns xestos	PE	30
CA1.9 - Valorar a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social propia de todos os pobos e culturas, coñecendo a especificidade da espiritualidade xudeocristiana e doutras relixións.	Relaciona o modo de vida dos monxes coa experiencia espiritual que o sustenta e identifica o sentido cristián da oración	TI	70
CA1.10 - Respectar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Coñece os diferentes tipos de ritos, comúns ás relixións, e exemplos de celebracións de diferentes confesións		
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Descobre o comportamento de Xesús respecto das normas e ritos do pobo de Israel.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.   - A espiritualidade e a experiencia relixiosa como realización humana e social. A súa relación cos sacramentos.   - Aprecio da oración e a contemplación na tradición xudeocristiana e outras relixións como encontro coa bondade, a verdade e a beleza e posibilidade para o diálogo intercultural e interrelixioso.   - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural.   - A Biblia, Palabra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios.   - Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade.   - María, Nai de Xesús e Nai da Iglesia, testemuña da fe.   - Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía.   - Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura.   - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.   - Xesucristo e a súa relación cos grupos sociais e relixiosos da época, e a súa opción preferente polas persoas más desfavorecidas.   - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.

Contidos

- A valoración positiva da Igrexa cara á diversidade relixiosa e as súas expresións.

UD	Título da UD	Duración
5	Encontros que se narran	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Analiza como o encontro persoal con Jesús transforma ás persoas	PE	30
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Relaciona as narracións, orais e escritas, nos seus xéneros literarios, como transmisoras da identidade, cultura e cosmovisión relixiosa entre persoas e xeracións		
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensóns fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Entende a posibilidade da relación e a comunicación con Deus como dimensión fundamental no ser humano		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Comprende a importancia da comunicación e a escucha para o desenvolvemento personal e descubre como a tradición bíblica e o Maxisterio de Igrexa comprenden a natureza como manifestación de Deus		
CA1.9 - Valorar a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social propia de todos os pobos e culturas, coñecendo a especificidade da espiritualidade xudeocristiana e doutras relixións.	Comprende o sentimento relixioso que suscita a contemplación da natureza		
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Recoñece a Biblia, como expresión da comunicación e relación de Deus co pobo de Israel e o ser humano e identifica a *Xesucristo como a comunicación definitiva de Deus		
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Profunda, á mantenta do coidado da natureza, no diálogo ciencia-fe		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.
- Trazos e dimensóns fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoas.
- Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus.

Contidos

- Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión.
- Habilidades e actitudes de escucha, empatía e expresión assertiva para una comunicación interpersonal.
- A espiritualidad e la experiencia religiosa como realización humana y social. A su relación con los sacramentos.
- Aprecio de la oración y la contemplación en la tradición xudeocristiana y otras religiones como encuentro con la bondad, la verdad y la belleza y posibilidad para el diálogo intercultural e interreligioso.
- Cosmovisión, identidad cristiana y expresión cultural.
- La Biblia, Palabra de Dios en palabras humanas que narra la relación entre Dios y su Pueblo, su composición y géneros literarios.
- Jesucristo, revelación plena de Dios y acontecimiento y salvación para la humanidad.
- María, Nai de Jesús y Nai de la Iglesia, testigo de la fe.
- La experiencia y las creencias cristianas expresadas en el Credo de la Iglesia católica.
- Comprensión de los símbolos y las celebraciones de la liturgia cristiana, los sacramentos y su teología.
- Estrategias de análisis de obras de contenido religioso en diferentes lenguajes, apreciando la aportación del cristianismo a la cultura.

UD	Título da UD	Duración
6	A cultura, lugar de encuentro	3

Criterios de evaluación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.8 - Razón como la fe cristiana, no presente y a lo largo de la historia, fixó cultura, interpretando el patrimonio literario, artístico y cultural y valorándolo como expresión de la encarnación de la mensaje cristiano en diferentes lenguajes.	Reconoce los elementos cristianos presentes en nuestra cultura, su origen y significado y comprende el significado de los símbolos y la experiencia religiosa que los crearon y que transmiten	PE	30
CA1.7 - Situar e interpretar las expresiones culturales y sus lenguajes en sus contextos históricos, apreciando su contribución a la identidad personal y social y a los Derechos Humanos, facilitando la convivencia y el diálogo intercultural.	Comprende la cultura como portadora de identidades y sentido tomando conciencia del carácter universal del mensaje cristiano y su capacidad de inculturarse en diferentes sociedades	TI	70
CA1.12 - Elaborar una primera síntesis de la fe cristiana, subrayando su capacidad para el diálogo entre la fe y la razón, entre la fe y la cultura, manteniendo las convicciones propias con pleno respeto a los demás.	Profunda, a mantener la armonía religiosa, en el diálogo fe-cultura		

Lenda: IA: Instrumento de Evaluación, %: Peso orientativo; PE: Prueba escrita, TI: Tabla de indicadores

Contidos

- Cosmovisión, identidad cristiana y expresión cultural.
- La Biblia, Palabra de Dios en palabras humanas que narra la relación entre Dios y su Pueblo, su composición y

Contidos

- xéneros literarios.
- A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo da Igrexa católica.
- Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía.
- Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura.

UD	Título da UD	Duración
7	O encontro con Xesús	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomando conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Coñece que o anuncio do Reino se realiza en categorías comprensibles e próximas a quen vai dirixido a mensaxe	PE	30
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Identifica a Xesús como a revelación plena do ser de Deus		
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Recoñece como o encontro con Xesús suscita una transformación persoal		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Recoñece a influencia na construcción da identidade persoal do encontro con algunas persoas significativas	TI	70
CA1.6 - Analizar as necesidades sociais, identificando as situacíons de inxustiza, violencia e discriminación, coas súas causas, discerníndoas segundo o proxecto do Reino de Deus, implicándose en propostas de transformación social.	Analiza situacíons de inxustiza na súa contorna e propón accións en favor dos más desfavorecidos		
CA1.8 - Razoar como a fe cristiá, no presente e ao longo da historia, fíxose cultura, interpretando o patrimonio literario, artístico e cultural e valorándoo como expresión da encarnación da mensaxe cristiá en diferentes linguaxes.	Analiza obras de arte comprendendo o significado dos símbolos e a experiencia relixiosa que as xerou e que transmiten		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.
- Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus.

Contidos

- Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión.
- Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión assertiva para unha comunicación inter persoal.
- Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural.
- A Biblia, Palabra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios.
- Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade.
- A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais.
- María, Nai de Xesús e Nai da Iglesia, testemuña da fe.
- Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía.
- Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura.
- Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.
- Dinámicas persoais e sociais que dificultan ou impiden a construcción do ben común, á luz do Evanxeo e da Tradición cristiá.
- As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.
- Situacións próximas de inxustiza e exclusión analizadas criticamente desde o maxisterio social da Igrexa.
- Proxectos sociais da Igrexa ao longo da súa historia e a súa achega á inclusión social e á ecoloxía integral.

UD	Título da UD	Duración
8	Unha Igrexa que sae ao encontro	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomardo conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Relaciona o anuncio do Reino de Deus coa misión que Jesús encomendou aos seus discípulos e á Igrexa		
CA1.10 - Respectar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Coñece que o diálogo interrelixioso e o ecumenismo son consecuencia do mandato de Jesús	PE	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Extrae conclusóns sobre a ecodependencia do ser humano á luz da ecoloxía integral e das conclusóns do Sínodo da Amazonía	TI	70
CA1.6 - Analizar as necesidades sociais, identificando as situacóns deinxustiza, violencia e discriminación, coas súas causas, discerníndoas segundo o proxecto do Reino de Deus, implicándose en propostas de transformación social.	Implícase en proxectos de axuda a persoas necesitadas.		
CA1.8 - Razoar como a fe cristiá, no presente e ao longo da historia, fíxose cultura, interpretando o patrimonio literario, artístico e cultural e valorándoo como expresión da encarnación da mensaxe cristiá en diferentes linguaxes.	Comprende as redes sociais e o mundo dixital como una expresión cultural contemporánea coa que o Evanxeo tamén pode dialogar		
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccóns propias con pleno respecto ás dos outros.	Comprende a fe como una resposta ao encontro persoal con Xesús que se vive na comunión de fe coa Igrexa		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.   - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus.   - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión assertiva para unha comunicación interpersoal.   - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural.   - A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais.   - A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo da Igrexa católica.   - Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía.   - Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura.   - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.   - Dinámicas persoais e sociais que dificultan ou impiden a construcción do ben común, á luz do Evanxeo e da Tradición cristiá.   - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.   - A valoración positiva da Igrexa cara á diversidade relixiosa e as súas expresións.   - Situacóns próximas deinxustiza e exclusión analizadas criticamente desde o maxisterio social da Igrexa.   - Proxectos sociais da Igrexa ao longo da súa historia e a súa achega á inclusión social e á ecoloxía integral.

4.1. Concreciones metodolóxicas

A adquisición e o desenvolvemento das competencias clave do Perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico, que se concretan nas competencias específicas de cada materia ou ámbito da etapa, veranse favorecidos por metodoloxías didácticas que recoñezan ao alumnado como axente da súa propia aprendizaxe. Para iso é imprescindible a implementación de propostas pedagóxicas que, partindo dos centros de interese dos alumnos e alumnas, permítanlle construír o coñecemento con autonomía e creatividade desde as súas propias aprendizaxes e experiencias. As situacións de aprendizaxe representan unha ferramenta eficaz para integrar os elementos curriculares das distintas materias ou ámbitos mediante tarefas e actividades significativas e relevantes para resolver problemas de maneira creativa e cooperativa, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión crítica e a responsabilidade.

Para que a adquisición das competencias sexa efectiva, ditas situacións deben estar ben contextualizadas e ser respectuosas coas experiencias do alumnado e as súas diferentes formas de comprender a realidade. Así mesmo, deben estar compostas por tarefas complexas cuxa resolución leve a construcción de novas aprendizaxes. Con estas situacións búscase ofrecer ao alumnado a oportunidade de conectar e aplicar o aprendido en contextos próximos á vida real. Así expostas, as situacións constitúen un compoñente que, aliñado cos principios do Deseño universal para a aprendizaxe, permite aprender a aprender e sentar as bases para a aprendizaxe ao longo da vida, fomentando procesos pedagóxicos flexibles e accesibles que se axusten ás necesidades, as características e os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado.

O deseño destas situacións debe supor a transferencia das aprendizaxes adquiridas por parte do alumnado, posibilitando a articulación coherente e eficaz dos distintos coñecementos, destrezas e actitudes propios desta etapa. As situacións deben partir da formulación dun obxectivo claro e preciso que integren diversos saberes básicos. Ademais, deben propor tarefas ou actividades que favorezan diferentes tipos de agrupamentos, desde o traballo individual ao traballo en grupos, permitindo que o alumnado asuma responsabilidades persoais e actúe de forma cooperativa na resolución creativa do reto exposto. A súa posta en práctica debe implicar a producción e a interacción verbal e incluír o uso de recursos auténticos en distintos soportes e formatos, tanto analóxicos como dixitais. As situacións de aprendizaxe deben fomentar aspectos relacionados co interese común, a sustentabilidade ou a convivencia democrática, esenciais para que o alumnado sexa capaz de responder con eficacia aos retos do século XXI.

As formulacións metodolóxicas desta materia fundaméntanse, globalmente, na atención personalizada ao alumnado, na diversidade de actividades, estratexias, recursos e outros métodos didácticos; no coidado do desenvolvemento emocional e cognitivo do alumnado respectando o seu ritmo evolutivo; na aprendizaxe individualizada e cooperativa; na relación das aprendizaxes coa contorna, nun enfoque competencial orientado á acción, o emprendimento e a aplicación dos saberes.

Será necesario ter en conta as condicións persoais, sociais e culturais de todos os alumnos e alumnas para detectar necesidades específicas e propor accións de reforzo ou ampliación, flexibilizando os procesos e garantindo a inclusión de todo o alumnado. A avaliación compréndese como parte deste proceso de ensino e aprendizaxe. A materia de Relixión Católica confire unha insubstituíble responsabilidade á figura do docente cuxa intervención é esencial na xestión do proceso de ensino, tanto na súa programación como no seu desenvolvemento e avaliación.

A didáctica da materia de Relixión Católica exposta en termos dun currículo competencial haberá de promover o protagonismo do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe. Algúns dos pasos a seguir nas secuencias de aprendizaxe son:

- Partir da experiencia concreta do alumno e a alumnna, e da súa realidade persoal, familiar, social e cultural;
- Identificar e formular con pensamento crítico os interrogantes e cuestiós que suscitan estas situacións;
- Buscar, analizar e contrastar as experiencias e interrogantes, con fontes bíblicas, o Maxisterio eclesial, o patrimonio artístico, e outras referencias do diálogo fe-cultura;
- Elaborar respostas persoais e sociais desde a liberdade individual con pleno respecto ás ideas dos demais, contrastadas cos principios do ensino social da Igrexa;
- Dialogar con outras cosmovisións e relixións, paira a construcción da vida en sociedades plurais e democráticas baseadas no ben común;
- Comunicar con asertividade e empatía as ideas e crenzas propias utilizando con creatividade diversas linguaxes;
- Aplicar este proceso formativo na construcción da identidade persoal e do proxecto vital como preparación paira a aprendizaxe paira toda a vida, e na transformación social.

A diversidade de metodoloxías activas que se poden aplicar haberán de ter en conta os pasos deste itinerario pedagóxico e as competencias específicas, os criterios de avaliación e os saberes básicos, é dicir, as aprendizaxes esenciais desta materia.

As orientacións metodolóxicas cara á avaliación programadas harmonizarán de forma coherente estas aprendizaxes

que se propoñen na materia de Relixión Católica, as necesidades propias do alumnado, e os obxectivos de etapa e o perfil de saída.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Plataforma Edixgal. Relixión Católica de 1º de ESO.
Recursos interactivos

Material da plataforma Edixgal que segue un proxecto global pensado para que todo o alumnado aprenda, desenvolva as súas competencias e transfira ás aprendizaxes á súa vida. Conta cunha contorna virtual de aprendizaxe que facilita a relación entre alumnado e profesor favorecendo un modo de aprendizaxe más eficaz. Este curso empregaremos a Radio como recurso multidisciplinar para traballar diversos temas.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao ser a Relixión unha materia de oferta obligatoria para o centro e de libre elección para o alumno, estes poden acceder á materia mesmo sen tela cursado con anterioridade polo que non é necesario que acrediten coñecementos previos. Con todo, tomarase información dos coñecementos do alumnado, ao comezo do curso, a través dun cuestionario de xeito informal con algún instrumento de gamificación.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	12	12	12	12	12	12	14	14	100
Proba escrita	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Táboa de indicadores	70	70	70	70	70	70	70	70	70

Criterios de cualificación:

A nota de cada avaliación calcularase da seguinte forma:

70%. Realización de probas, traballos e actividades.

— Elabora traballos a partir dun esquema proposto na aula tanto individual como en grupo, e será medido a través de rúbricas e rexistros de control. 20%

— Obtén información de diferentes medios, selecciona e redacta ideas sobre un tema determinado 20%

— Resolve exercicios tipo test do contido da materia 20%

— Coordínase e participa realizando tarefas en grupo 10%

15%. Caderno de clase e reflexión persoal.

— Realiza as tarefas propostas para a confección do caderno 5%

— Produce textos relacionados cos contidos de aprendizaxe 5%

— É ordenado, coidadoso e responsable co material e actividades realizadas 5% 15%. Aproveitamento en clase e participación.

— Participa nos debates e tarefas da clase sendo respectuoso e non entorpece o traballo dos demais 15% Atendendo o currículo de secundaria segundo o DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obligatoria na Comunidade Autónoma de Galicia no Artigo 31. Actas de avaliación no seu punto 2º di: Os resultados da avaliación expresaranse nos termos de «insuficiente» (IN) para as cualificacións negativas, e «suficiente» (SU), «ben» (BE), «notable» (NT) ou «sobresaliente» (SB) para as cualificacións positivas. A estes termos achegaráselles, con carácter informativo, unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias: — Insuficiente: 1, 2, 3 ou 4. — Suficiente: 5. — Ben: 6. — Notable: 7 ou 8. — Sobresaliente: 9 ou 10 polo que a nosa programación seguirá os seguintes criterios: se a nota ten como decimais 5 ou más décimas, redondearase ao número enteiro superior e no caso de que non chegue ás 5 décimas, o redondeo será ao enteiro inferior.

A avaliación será aprobada cun 5 despois do redondeo.

A nota da avaliación ordinaria calcularase facendo a media das tres avaliacións.

Criterios de recuperación:

Dado que o proceso de avaliación dos alumnos é continuo, as dificultades serán detectadas con rapidez e se facilitará que o alumnado se poña ao día co traballo non realizado ou cos saberes non adquiridos.

No caso de que a media das tres avaliacións sexa 4.5 ou superior superará a materia.

No caso de que media das tres avaliacións sexa inferior a 4.5 deberá realizar a recuperación da avaliación ou avaliacións suspensas na data fixada ata 21 de xuño.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

No caso de que haxa alumnos coa materia pendente, elaborarase un plan de reforzo segundo o establece o artigo 51 da Orde do 8 de setembro de 2021 de atención á diversidade. O plan será personalizado e consistirá en tarefas semanais que o alumno deberá ir contestando nas datas sinaladas. As respostas revisaranse unha vez entregadas para detectar os posibles problemas e realizar os axustes necesarios. A nota será a que corresponda tendo en conta as tarefas entregada e avaliarase sobre 10 puntos.

6. Medidas de atención á diversidade

A metodoloxía da materia de Relixión Católica terá en conta os principios do Deseño Universal para a Aprendizaxe para programar propostas didácticas compostas por prácticas de aprendizaxe, ensino e avaliación que contribúan a enriquecer o proceso de desenvolvemento integral do alumnado, promovendo o seu progreso no recoñecemento da tradición relixiosa e cultural da contorna familiar e social, na adquisición de actitudes, valores e crenzas necesarios para a súa vida persoal e en sociedade, no crecemento interior e proxecto vital, así como na expresión das súas propias emocións e experiencias de forma respectuosa e empática xerando contornas inclusivas e interculturais. Foméntanse así procesos pedagóxicos accesibles para todos pola diversidade de estratexias e recursos, de espazos e tempos, que se utilizan na aula e pola adaptación do currículo ás necesidades dos diferentes ritmos de aprendizaxe. No deseño das actividades desta materia terase en conta a flexibilidade do currículo, os contextos de ensino inclusivos, e a utilización de recursos accesibles. A adecuada resposta educativa a todos os alumnos concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que únicamente dese modo garántese o desenvolvemento de todos, favorécese a equidade e contribúese a unha maior cohesión social. A atención á diversidade é unha necesidade que abarca a todas as etapas educativas e a todo o alumnado. É dicir, trátase de contemplar a diversidade dos alumnos como principio e non como unha medida que corresponde ás necesidades duns poucos.

Nos materiais do curso inclúense propostas de atención á diversidade para todos os contidos.

En cumprimento do artigo 52 da orde 8 de setembro 2021 de atención á diversidade. Elaborarase un plan específico personalizado para os alumnos que deban permanecer un ano máis no mesmo curso que incida nas dificultades detectadas no curso anterior.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión de lectura	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividad	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.10 - Formación estética	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.11 - Educación para a saúde	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.12 - Educación para a sostibilidade e o consumo responsable	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.13 - Respeito mutuo e cooperación entre iguais	X	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Ao traballar os mesmos descriptores operativos que as demais materias, a materia de Relixión pode integrarse como una materia nos proxectos de interdisciplinariedad e o traballo por ámbitos. Nos propios saberes recóllese a relación de con outras disciplinas especialmente Lingua, Historia, Xeografía, Educación Plástica e Visual, etc.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descripción	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída cultural a Santiago de Compostela	Duración 1 día. Visita Petroglifos	X		
Roteiros culturais pola contorna	Duración 1 día. Percorridos polas parroquia da contorna descubrindo e coñecendo elementos culturais, paisaxísticos e relixiosos de gran valor.		X	X
25N	Educar para erradicar a violencia que sufren as mulleres no mundo.	X		

Actividade	Descripción	1º trim.	2º trim.	3º trim.
O Nadal	Descubrir o significado desta festividade, orixe e distintas tradicións.	X		
A paz	Biografías e diversas actividades relacionadas coa Paz.		X	
Semana Santa	Descubrir o significado desta festividade, orixe e distintas tradicións.		X	
Tramo do Camiño de Santiago	Duración 1 día. Ruta de peregrinación de orixe medieval que se dirixe á tumba de Santiago O Maior.			X
Visita a unha emisora de radio	Duración 1 día. Visitas a emisoras cercanas para conocer mellor o seu funcionamento.		X	
Visita a unha cidade da comunidade autónoma que teña interese cultural para a materia	Duración 1 día. Descubrir elementos culturais e relixiosos desa cidade.			X

Observacións:

Colaboraremos en distintas actividades cos departamentos de: Xeografía e Historia, Biblioteca, Educación Visual e Plástica, Galego... entre outros.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Programación
Planificación da situación de aprendizaxe
Avaliación

Descripción:

Se a programación se axusta ao marco normativo curricular estatal e autonómico e ao currículo de Relixión, se está adaptada ás características do centro e do grupo, se vincula este curso co perfil de saída, os descritores operativos e obxectivos de cada etapa, se se tivo en conta a diversidade do alumnado en canto a capacidades, distintos niveis cognitivos, ritmos e estilos de traballo, habilidades, estilos de aprendizaxe...

A estrutura da situación de aprendizaxe inclúe todos os elementos formais, planificouse a partir dos criterios de avaliação que establece o currículo utilizando en cada secuencia aqueles saberes que permitían progresar na adquisición da correspondente competencia específica, se tivo en conta os descritores operativos das competencias clave e buscou o diálogo curricular con outras materias, si é adecuada aos criterios de avaliação, se tivo en conta a diversidade do alumnado en canto a capacidades, distintos niveis cognitivos, ritmos e estilos de traballo, habilidades, estilos de aprendizaxe...

Se reflexionei e avalieei o meu labor docente durante todo o desenvolvemento da situación de aprendizaxe, realizando modificacións (nas tarefas, nos contidos, na metodoloxía) cando foi necesario, se utilicei variadas ferramentas de avaliação ao longo da tarefa (rúbricas, observación, probas escritas ou orais), se tiven en conta os criterios de cualificación acordados e difundidos e se estos criterios van referidos non só a resultados de probas senón ao logro de competencias.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Realizarase o seguimento a través da aplicación Proens. Como o departamento é unipersonal e non teño que coordinarme con outros profesores, farase ao remate de cada UD completando os datos que aparecen na aplicación. Os datos recollidos no seguimento permitirán tomar decisións cara á programación do seguinte curso académico.

9. Outros apartados